

№ 71.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. Sw. Jana Kap.
Czw. Sw. Eustazego Op.
Piat. Sw. Kwiryna M.
Sob. Sw. Balbiny P.
Niedz. Sw. Teodory M.
Pon. Sw. Franciszka.
Wt. Sw. Ryszarda B.

Wschód słońca godz. 5 m. 47
Zachód słońca godz. 6 m. 25
Długość dnia godz. 12 m. 38

CENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 8 k.—
Półrocznie " 4 "—
Kwartalnie " 2 "—
Miesięcznie " " 67
Odniesienie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop.—
Półrocznie " 5 "—
Kwartalnie " 2 " 50
Miesięcznie " " 85

Redakcja

w ŁÓDZI.

ul. Przejazd M 8.

☎ telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sroda dnia 28 marca 1906 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza M 23; w Pabianicach u p. Teodora Minko; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, za wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 4 — 5-ej po południu.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelony lub jego miejsce. Male ogłoszenia po 1 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie swraca.

Teatr Polski „Victoria”

1478 pod artystycznym kierownictwem p. M. GAWALEWICZA.

CZWARTEK wieczorem, Benefis Stefani Gromnickiej,

po raz pierwszy „Zmartwychwstanie pieśni“ sztuka z konkursu Towarzystwa teatralnego polskiego w Łodzi.

Godło „CZTERDZIEŚCI CZTERY“.

Sala Koncertowa Koncert Lutni

Sobota, dnia 31-go marca r. b., o godz. 8 1/2 wieczorem.

WYKONAWCY:

Janina Mantey (fortepian).

Mieczysław Frenkiel art. dram. teatrów warsz. (deklamacja).

oraz konkurs kwartetów śpiew. męskich.

Nagrodę I-szą przyznają sędziowie; nagrodę II-gą przyzna publiczność. 438-2
Bilety do dzisiaj sprzedaje cukiernia Roszkowskiego, a w dzień koncertu od godziny 6 ej wieczorem przy kasie.

Dentysta

Józef Halpern

Średnia 2 I-e piętro. 409-4

Powrócił **ROMAN RITT** lekarz dentysta

Ulica Piotrkowska № 83, vis a vis Petersillego. Przyjmuje od godz. 10-7-ej. 435-5

Zbierajcie!!!

Szmaty, żelazo, korki, sznurki, kołki, papier, szkło i t. p. przedmioty.

Zgłoszenia przyjmują firmy: „Królikowski“—Piotrkowska 124, „Kasprzykowski“—Piotrkowska 284, „Akc. Tow. Gostyński i S-ka“—Piotrkowska 68, „Lipński“—Nowomiejska 1, oraz p. Zaborowski—Widzewska 50.

Prosi o to

KOMITET PRZECIWZĘBRACZY.

STEFANIA GROMNICKA

uprzejmie zaprasza na swój benefis w teatrze „Victoria“ w czwartek dnia 29 marca r. b. Wystawioną zostanie sztuka z konkursu łódzkiego Towarzystwa teatralnego polskiego „Zmartwychwstanie pieśni“.

Towarzystwo kredytowe m. Łodzi.

—8—

Na zapowiedziane wczoraj ogólne zebranie roczne Towarzystwa kredytowego m. Łodzi przybyło do sali sesyjnej 172 stowarzyszonych z prawem do 176 głosów. Zebranie, o godzinie 4 ej i pół po południu otworzył prezes komitetu nadzorczego p. Rudolf Ziegler, proponując wybór przewodniczącego. Je-

dnomyślnie powołano p. Maurycego Sprzączkowski, który ze swej strony zaprosił na asessorów pp. Jana Arkuszewskiego, Stanisława Herzberga, R. Lipszyca i Fr. Schimnela, a na trzymającego pióro p. Leona Gajewicza.

Zgodnie z wnioskiem przewodniczącego zebrani uczcili pamięć zmarłego członka ś. p. Juliusza Kunitzera przez powstanie z miejsc.

Następnie przystąpiono do odczytania sprawozdania z działalności Towarzystwa za rok finansowy 1904/5. Odczytaniem ważniejszych ustępów ze sprawozdania zajął się p. Gajewicz. Sprawozdanie, którego treść podaliśmy już w „Rozwoju“, zebrani w całości zatwierdzili.

Z kolei przedstawiono zgromadzonym wniosek władz Towarzystwa co do udzielania z przewyżki nad normalną wysokość kapitału zasobowego ulgi w opłacie przez stowarzyszonych raty majowej 1906 r.

Przewyżka kapitału zasobowego wynosi rb. 156,498 kop 12 1/2 kop, z sumy tej odpisano 1/5 część strat na papierach procentowych kapitału zasobowego za rok 1903/4 rb. 11,981 kop. 41 1/2 i całą stratę 1904/5 roku rb. 28,509 kop. 91, czyli razem rb. 40,491 kop. 32, przeto pozostała przewyżka stanowi rb. 116,006 kop. 81 1/2.

Z funduszu tej przewyżki zgromadzeni na skutek przedstawionego podania zarządu straży ogniowej ochotniczej co do udzielenia zasiłku na jej utrzymanie, postanowili wydzielić rb. 4,000, pozostała zaś suma 112,006 rb 81 1/2 kop. wyznaczono na ulgę dla stowarzyszonych w opłacie raty majowej 1906 roku.

Co się tyczy podania 24-ch stowarzyszonych w sprawie udzielenia zasiłku na rzecz głodnych

i biednych mieszkańców m. Łodzi do rozporządzenia Komitetu obywatelskiego z funduszu ulgowego, to większość zgromadzonych świadczyła się przeciw temu wnioskowi, motywując odmowę okolicznością, iż wśród stowarzyszonych obywateli znajduje się wielu biednych, którzy z powodu braku środków zalegają w opłacie rat Towarzystwa i skazani są na kary.

Upadł również wniosek przewodniczącego, aby wydać pewną kwotę na nadchodzące święta dla ubogich.

W dalszym ciągu dyrektor Gajewicz przedstawił projekt etatu na rok operacyjny 1905/6.

Budżet ten wywołał dyskusję. Zgodnie z wnioskiem p. Pinkusa budżet wydatków powiększony został o rb. 700, t. j. przeznaczono 200 rb na „Kropkę mleka“ i 500 rb. na żydowskie Towarzystwo dobroczynności.

Następnie wzięto pod obrady wniosek władz Towarzystwa, dotyczący wprowadzenia pożyczek w listach zastawnych 4 1/2%, na lat 36 1/2, gdy obecnie udzielane pożyczki wydawane są tylko na lat 28 1/2. Przy dłuższym terminie amortyzacyjnym, wysokość opłacanych rat półrocznych jest mniejsza, co stanowi będzie znaczną ulgę w opłacie zobowiązań dłużników. Oczywiście, że stan budowlany musi odpowiadać przedłużonemu terminowi amortyzacyjnemu.

Zabierało głos kilku stowarzyszonych. Wniosek władz przyjęto, przy czym uchwalono, aby kwalifikowanie nieruchomości do pożyczki na lat 29 lub 36 pozostawić na mocy wypracowanej się mającej specjalnej instrukcji władzom Towarzystwa.

Dalej rozpatrywano wniosek władz Towarzystwa co do wystąpienia do ministerium skarbu o zmniejszenie stopy procentowej, pobieranych od dłużników kar od zaległości Towarzystwa.

Wniosek ten wywołał ożywioną dyskusję. Ostatecznie zebrani, zgadzając się na propozycję p. M. Pinkusa uchwalili, aby w pierwszym miesiącu nie pobierano żadnej kary, przez następne dwa po 6%, przez dalsze zaś miesiące w stosunku 12%.

Z kolei przyszedł pod obrady wniosek 21 stowarzyszonych, obejmujący 5 punktów, mianowicie: a) co do lokowania kapitału zasobowego w połowie w papierach procentowych hipotecznych; b) co do zamiany losowań przez zakupy listów zastawnych na giełdzie; c) co do zmiany normy kapitału zasobowego; d) co do przyjmowania 4 1/2% listów zastawnych Towarzystwa na kaucyje rządowe na równi z 5% wemi i e) co do zaistnienia aktów rejentałnych przystąpienia do Towarzystw i aktów (protokółów) odbiorczych przyjęcia nowych budowli przez komisye budowlano sanitarne, delegowane z ramienia magistratu.

Pierwszy punkt wniosku bez dyskusji zo-
twierdzono.

Co do drugiego punktu, to ten wywołał bar-
dzo ożywione rozprawy.

Po odczytaniu szczegółowo opracowanego re-
feratu i udzieleniu przez p. Gajewicza niektórych
wyjaśnień w tej sprawie, zabierali głos pp.: Pin-
kus, Birouzweig, Lande, St. Hertzberg, A. Dobra-
nicki, St. Dobranicki i inni. Dyskusja była go-
rąca i ożywiona.

Podczas rozważania tej sprawy p. Lande po-
stawił wniosek, aby w celu omówienia tej i in-
nych kwestyi, związanych ściśle z działalnością
Towarzystw kredytowych, postarać się o zwołanie
konferencji Towarzystw kredytowych Kró-
lestwa Polskiego w Warszawie lub Łodzi, na któ-
rej opracowane zostanie ostatecznie postanowie-
nie co do zakupu listów, opłacania podatku
stemplowego od nowych arkuszy kuponowych
przez właścicieli listów, a nie przez Towarzy-
stwo i t. d.

Zgromadzeni, po wyczerpującej dyskusji,
postanowili sprawę zamiany losowań przez zaku-
py listów odłożyć do następnego zebrania ogólnego.
Przyjęto również projekt p. Landego co do
zwołania konferencji.

Następnie przystąpiono do rozważania punk-
tu trzeciego. Po krótkiej dyskusji uchwalono,
w myśl wniosku p. Landego, aby wobec znacz-
nych wydatków, przewidywanych w r. 1906 na
opłatę stempla od arkuszy kuponowych oraz
strat na kursach nowych listów do 6 seryi, sta-
nowiących kapitał zasobowy, pozostać przy do-
tychczasowym sposobie obliczania kapitału zasob-
owego, nie pozabawiając w przyszłości stowarzy-
szonych ulg.

Omawiając czwarty punkt wniosku co do
przyjmowania 4 $\frac{1}{2}$ % listów zastawnych Towarzy-
stwa na kaucyje rządowe na równi z 5% wemi,
zebrani postanowili większością głosów zwrócić
się z odpowiednią petycją do ministerium.

Wreszcie przystąpiono do rozpatrzenia ostat-
niego punktu wzmiankowanego wniosku. Wywo-
łał on bardzo ożywioną dyskusję, w której za-
bierali głos pp.: Gajewicz, St. Dobranicki, Biren-
zweig, Schimmel, Lubotynowicz i inni.

Ostatecznie zebrani przyszedli do wniosku, że
akt przystąpienia do Towarzystwa jest zbyt ciężki.
Postanowiono tedy usunąć na przyszłość wszelkie
akty przystąpienia do Towarzystwa, co się zaś
tyczy protokółów odbiorczych budowli, to czyn-
ność tę przekazać komisji, wybranej z ramienia
Towarzystwa kredytowego. Rzeczoną komisja
odbierać będzie budowlę w stanie surowym, za-
nim zostanie wykonaną, jak to się praktykuje
wszędzie zagranicą.

Ostatnim punktem porządku dziennego było
dokonanie wyborów, mianowicie: jednego dyre-
ktora na miejsce wychodzącego p. Adolfa Do-
branicznego, zastępcy dyrektora na miejsce p.
Walentego Kamińskiego, oraz 4 członków komi-
tetu nadzorczego na miejsce wychodzących po
upływie 3 letniej kadencji pp. Rudolfa Zieglera,
Karola Klukowa, Franciszka Ramischa i Gusta-
wa Peysera. Dokonane za pomocą głosowania
tajnego wybory dały wynik następujący: na dy-
rektora powołano ponownie p. Adolfa Dobranic-
kiego (70 gł.); na zastępcę dyrektora p. Karola
Wutkego; do komitetu nadzorczego pp. Rudolfa
Zieglera (136 gł.), Franciszka Schimmla (102
gł.), Karola Klukowa (97 gł.) i Aleksandra Wal-
fiszę (69 gł.).

Tu zaznaczyć należy, że skutkiem agitacji
przedwyborczej, na zastępcę dyrektora z urny
wyszli p. Karol Wutke, a wybór ten był dla
wielu niespodzianką.

P. Karol Wutke na wczorajszym zebraniu, za-
dając tłumaczenia przemówień, oświadczył, że
mówi tylko po niemiecku, nie rozumiejąc ani
słowa po polsku.

Ponieważ członek komitetu nadzorczego To-
warzystwa kredytowego, gdzie wszelkie sprawy
omawiane są w języku urzędowym oraz polskim,
obowiązany jest władać temi językami, przeto
wątpliwem jest, aby p. Karol Wutke mógł pia-
stować narzucony mu mandat. Podczas ogłosze-
nia przez prezydium rezultatu wyborów, p. Wut-
ke był nieobecny, nie można więc było usłyszeć
z ust wybranego zrzeczenia się mandatu. Przy-
puszczać jednak należy, że p. Wutke zrozumie
niewyraźną pozycję i we własnym interesie o-
raz dla dobra spraw Towarzystwa narzuconego
mu mandatu nie przyjmie.

Na mocy art. 138 ustawy cenzuralnej „Warsz. Dn.“
pomieścić sprostowanie, nadesłane przez p. o. gubernato-
ra suwalskiego, dotyczące wiadomości o ucieczce więź-
niów ze szpitala miejskiego w Suwałkach. W sprostowa-
niu powiedziano, że nadzorca szpitala, Sokołowski, nie
wydał kluczy bandzie uzbrojonej i więźniów nie uwol-
nił, — że napastnicy wtargnęli na pierwsze piętro, wyta-
mali drzwi i sami uwolnili więźniów, — że uciekło tylko
czterech więźniów, w tej liczbie tylko dwóch politycz-
nych, a więc wyrażenie „przeważnie polityczni“ było
niewłaściwe, wreszcie, że fałszywe było wyrażenie „jak
donoszą pisma miejscowe,“ gdyż w Suwałkach takich
pism dotąd niema.

W „Archiv für Socialwissenschaft und Socialpo-
litik“ ogłosił profesor uniwersytetu heidelberskiego,
Maks Weber, artykuł o „nowej Rosyi“, w którym mię-
dzy innymi stawia następujące horoskopy przyszłości:

„Rosya, bez względu na dokonywane się obecnie
i dokonać się jeszcze mające próby powrotu do dawne-
go porządku, wstępuje stanowczo na drogę rozwoju euro-
pejskiego. To też Europejczycy z Zachodu śledzą z go-
rączkowem zaciekawieniem walkę o wolność Rosyi i in-
teresują się losem osób, w walce tej udział biorących.
Nikt wprawdzie przewidzieć nie jest w możności, w jak-
im stopniu urzeczywistnią się nadzieje utrwalenia swo-
bód konstytucyjnych w Rosyi, w każdym jednak razie
pierwsze zwycięstwo nad biurokracją, nie będzie osta-
tniem słowem wypadków rosyjskich, tak, jak niem nie
była w swoim czasie „izba landratów“ w Prusach. Być
może, że wybory do Dumy dadzą bardzo korzystny dla
rządu skład przedstawicielstwa. Bez względu jednak na
to, co się stanie, wypadki, obietnice i nadzieje roku
ubiegłego nie zatrą się w pamięci i ruch odrodzi się
nanowo przy najmniejszym objawie słabości toczącego
się nad przepaścią mechanizmu państwowego“.

Projekt zaprowadzenia akcyzy od papieru (czyli
pośrednio od oświaty) bardzo nieprzychylnie przyjęto
w kołach przemysłowych. Większość właścicieli pa-
pierni odmówiła udzielenia danych statystycznych, tłó-
macząc się strejkami. Wobec tego, przed wykończeniem
projektu, ministerium skarbu zamierza zwołać naradę
z właścicielami wielkich papierni, drukarni i wielkich dzien-
ników. Wielu również właścicieli fabryk tytoniu odmó-
wiło przybycia na naradę w sprawie podwyżki akcyzy
od wyrobów tytoniowych. Co do zamierzonego opodat-
kowania energii elektrycznej i gazu dopiero zbierane są
materyały przez techników urzędu akcyzy.

Wczoraj urzędy gminne w powiecie warszawskim
otrzymały od tymczasowego general-gubernatora wojen-
nego gub. warszawskiej, general-lejtnanta Weissa nastę-
pujące rozporządzenie: „Sprawy, wynikające z oskarżeń,
kierowanych do sądzenia w drodze administracyjnej
z mocy rozporządzenia mojego z dnia 19 grudnia 1905
roku (st. st.), obecnie zwracać do do rozpoznania w są-
dach, w porządku wskazanym przez ustawy sądowe.
Rozporządzenie to ma być wywieszane publicznie.“
Oprócz tego gminy otrzymały zawiadomienie od guber-
natora warszawskiego o wyznaczeniu wyborów w fabry-
kach w gubernii warszawskiej dla wyboru z pośród ro-
botników delegatów do wyborów do Dumy państwowej.

Przyjazd do Petersburga general-gubernatora war-
szawskiego Skałona — jak donosi „Słowo“ petersburskie —
został odłożony, gdyż w Królestwie Polskiem są oczeki-
wane w najbliższej przyszłości doniosłe wypadki.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IM ONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Czelmińska. Ju-
tro Szukosława.

STAŁA WYSTAWA OBRAZÓW, ulica Piotrkowska
nr. 16. Otwarta od godziny 10 rano do godziny 8 wie-
czorem.

TEATR VICTORIA. Jutro benefis Stefani Gro-
mnickiej „Zmartwychwstanie pieśni,“ sztuka z konkursu
dramatycznego Tow. teatralnego. Początek o godzinie 8
wieczorem.

WIECZÓR MUZYCZNY. Jutro wieczór Towarz.
muzycznego w lokalu własnym. Początek o godzinie 8
i pół wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś zebranie majstrów tokarskich
(Piotrkowska 108), o godz. 4 po poł.

— Jutro zebranie Towarzystwa przeciwzabraczo-
go (Dzielnia 52), o godz. 7 i pół wieczorem.

KRONIKA.

Odpust. W piątek 6 kwietnia w kościele
parafialnym w Aleksandrowie pod Łodzią od-
będzie się pierwszy odpust. Sumę będzie ce-
lebrował ks. Wyrzykowski, kazanie wypowie
ks. Trepkowski z Bentdkowa. Odpust odbędzie
się z powodu święta kościelnego Najświętszej
Matki Bolesnej.

Objęcie kościoła. Wczoraj po południu za-
mieszkał w Zgierzu zwolennicy sekty „Maryawi-
tów“, (t. zw. mankietnicy) wraz z księżmi Kowal-
skim, Skolimowskim i Pałowskiem objęli w swe
posiadanie kaplicę na cmentarzu grzebalnym,
w której odprawili nabożeństwa i wygłosili ka-
zania.

Zajść krwawych nie było.

Opóźnione dostawy. O licznych zaległościach
transportów zboża na kolejach rosyjskich dowo-
dzi fakt, że mimo wysłania 8 miesięcy temu zle-
ceń na listy frachtowe na wyekspedowane trans-
porty zboża do Łodzi, dotychczas nie nadeszły
one do miejsca przeznaczenia.

Skutkiem tego odbiorcy, których jest wielu,
tracą czas i pieniądze nie mogąc zbyć towaru,
natomiast opłacają procenty.

Nieprawidłowe wybory. Piętnastu członków
cechu majstrów sukieniczych zwróciło się do
prezydenta m. Łodzi z podaniem, w którym wy-
rażono prośbę o przyznanie nieprawidłowości ze-
brania ogólnego sukieników i wyborów ze wzglę-
du na okoliczności, iż według ustawy na starsze-
go i podstarszego mogą być wybrani ci, którzy
są rzeczywistymi członkami i posiadają swoje
własne warsztaty.

Petenci proszą o wyznaczenie nowego termi-
nu zebrania, w celu dokonania ponownie wybo-
rów.

Samosąd. W sobotę do fabrykanta Henryka
Mietke, przy ul. Długiej № 118, zgłosiło się
dwóch młodych ludzi, którzy żądali 40 rb. rze-
komo na potrzeby partii socjal-demokratycznej.
Pod groźbą rewolwerów Mietke dał im 15 rubli,
a po resztę sumy kazał im przyjść w poniedziałek.
Tego dnia owi młodzi ludzie nie zgłosili
się po pieniądze, lecz w dniu wczorajszym o go-
dzinie 3 po południu, kiedy Mietke był sam w
kantorie, zjawili się obaj i zażądali wypłacenia
im 25 rb. Mietke nie zdradzając się, iż niema
zamiaru nie dać pieniędzy, począł szukać kluczy
od kasy, a przez ten czas dał znać robotnikom
o przybyłych gościach. Na dany znak do kan-
toru weszło paru robotników, otoczyli oni nie-
znajomych i zażądali pokazania zaświadczenia
z komitetu partyjnego; żądaniu temu stało się
zadość, lecz robotnicy, nie będąc pewni czy pod-
pisy i pieczęć jest prawdziwa, zawezwali jedne-
go z członków partii, a ten po przejrzeniu za-
świadczenia stanowczo orzekł, iż jest ono fał-
szywe. Na skutek tego orzeczenia zrewido-
wano obu; znaleziono przy nich rewolwery,
z których dano do nich parę strzałów. Jeden
z napastników, ugodzony kulą w głowę i serec,
padł na miejscu, drugi zaś został ciężko ranny.
Po udzieleniu mu doraźnej pomocy przez leka-
rza Pogotowia, został odwieziony do szpitala św.
Aleksandra. Stwierdzono, że jest to 19 letni
Antoni Wola. W zabitym poznano 26 letniego
Teodora Siedleckiego, pochodzącego z gminy
Nakielnica, zamieszkałego przy ul. Aleksandrow-
skiej pod № 32. Zwłoki jego wyniesiono z kan-
toru i złożono pod szopą do zejścia władz poli-
cyjno-sądowych.

Zebranie rzeźników. Dnia 3 kwietnia w lo-
kalu Millera przy ul. Mikołajewskiej pod № 40,
o godz. 4 ej po południu odbędzie się zebranie
członków Zgromadzenia majstrów rzeźniczych.
Na posiedzeniu tem będzie przedstawione spra-
wozdanie kasowe, wóbr starszego i podstarsze-
go majstrów na następne trzecielecie, zapis i wy-
pis uczniów, oraz przyjęcie majstrów. Będą
również omawiane niektóre sprawy, dotyczące
handlu mięsem.

Dzieci dla dzieci. W nadchodzącą niedzielę
będziemy mieli w teatrze Victoria prawdziwie
dziecięce przedstawienie. Dzieci będą grały dla
dzieci i jedne i drugie z pewnością dobrze będą
się bawiły, bo komedijki bardzo starannie do-

brane, ożywią zaś widowisko kostyumu i żywe obrazy—a skorzystają też dzieci «Kropki mleka» i Ochrony I, dla których dochód z widowiska został przeznaczony.

Nie żalimy więc dzieci naszej tej milej rozrywki a tym, co występują, dopomóżmy, aby dobre ich chęci dorzucenia własnej pracy dla dobra ubogiej dzieciny nie doznały zawodu.

Kilkadziesiąt programów malowanych i rysowanych przez dzieci i przez nie sprzedawanych po bardzo niskich cenach, zapewne zainteresują publiczność i przyczynią się do pomnożenia dochodu.

Zebrań krawców. W poniedziałek, dnia 2 kwietnia o godz. 3 po południu w lokalu „Liry“, ul. Nawrot. № 38 odbędzie się zebranie majstrów, krawieckich.

Bezrobocie krawców. Jak nas informuje urząd starszych Zgromadzenia krawców, w dniu dzisiejszym zaprzestali pracować czeladnicy, stawiając żądania podniesienia płacy za wykonane roboty.

Przeszacowanie gruntów. Łódzka powiatowa komisja szacunkowa, pod przewodnictwem naczelnika powiatu p. Michniewicza, referatkończonoj sprawy ponownego przeszacowania gruntów, zajętych pod budowę kolei obwodowej łódzkiej, przedstawiła p. gubernatorowi piotrkowskiemu do rozpatrzenia. Spodziewać się należy, że dzięki gorliwej działalności komisji, która nareszcie załatwiła sprawę ciągnącą się przez 6 lat, właściciele gruntów, którzy niecierpliwie wyczekiwali na rezultat, będą nareszcie zaspokojeni według prawa.

W celu przyspieszenia przesłania postanowienia komisji do zatwierdzenia ministeryum, w dniu wczorajszym udała się deputacja z ramienia właścicieli gruntów, złożona z pp. Kranzkiego i Kreninga do p. gubernatora piotrkowskiego i przedstawiła mu petycję, którą p. gubernator przyrzekł poprzeć, aby umożliwić właścicielom gruntów zajętych pod budowę kolei obwodowej jaknajprędzszy odbiór należności.

Praca w fabrykach. Dziś w obrębie 3 go cyrkulu policyjnego nie pracuje 431 robotników w 4 fabrykach; w obrębie 4 go cyrkulu policyjnego strejkują 2,123 robotników w 5 fabrykach

Piękny dar. Firma wydawnicza, księgarnia Gebethnera i Wolffa przysłała w podarunku dla biblioteki szkoły Handlowej kupiectwa łódzkiego zbiór 74 poważnych dzieł, wydanych przez tę firmę.

Osobiste. Dr. Leon Szayerowicz po 14 miesięcznym pobycie na Dalekim Wschodzie przed kilkoma dniami powrócił do Łodzi.

Komitet przeciwzembraczy. Przypominamy, że jutro, o godz. 7 i pół wieczorem, w gmachu Przytulku dla starców i kalek (Dzielnia 52) odbędzie się w drugim terminie ogólne zebranie roczne Towarzystwa przeciwzembraczego. Pożądany jest jaknajlichnijczy udział członków ze względu na zapowiedziane wybory zarządu i rozważenie wielu ważnych spraw.

Ślizgawica. Dziś rano z powodu lekkiego przymrozku, na chodnikach i środkach ulic utworzyła się tak duża ślizgawica, że wiele osób padło; pomimo to stróża domów nie raczyli ani chodników, ani też środków ulic wysypywać piaskiem. Widocznie wydane przepisy uważają oni za nieobowiązujące.

Kradzieże. Dzisiejszej nocy do sklepu z wędlinami Filipa Bosowca przy ulicy Targowej pod Nr. 65, wtargnęło kilku złodzieiów za pomocą wyłamania ścian i skradli 45 sztuk szynki, wartości 175 rb. Złodzieje umknęli z łupem bezkarnie.

Dzisiejszej nocy do składu towarów wełnianych H. Gliksmana za pomocą oderwania zamków dostało się dwóch złodzieiów Abraham Ptak i Icek Goldblum, którzy zostali schwytani przez stróża nocnego w chwili, kiedy wynosili towar. Obu aresztowano i osadzono w więzieniu.

Do sklepu z wyrobami tytoniowymi Szmula Murorowicza, przy ulicy Miłsza Nr. 45, wtargnęli złodziei i zabrali różnego rodzaju towaru na sumę 120 rb.

Ogólne osłabienia. W ciągu dnia wczorajszego następujące osoby uległy ogólnemu osłabieniu: na ul. Południowej nr. 10 Franciszka Olezak, lat 28, pozostająca bez zajęcia; na ul. Średniej nr. 10 Stanisław Kaczmarek, lat 18, pozostający bez zajęcia i mieszkania; na ul. Piotrkowskiej róg Rozwadowskiej kobieta, lat około 35, od której nie dowiedziano się ani nazwiska, ani adresu i na ul. Przedzalanianej nr. 17 Władysław Kubiak, lat 39, pozostający bez zajęcia. We wszystkich tych wypadkach lekarze Pogotowia udzielili doraźnej pomocy.

Napad. Wczoraj wieczorem na ul. Widzewskiej nr. 204, przechodzący Maksymilian Szmidt, lat 20, mie-

szkający na szosie Rokicińskiej, otrzymał cztery rany cięte, od szabli i kilka ran tłuczonych, zadanych kolbą. Lekarz Pogotowia, opatrzywszy rany na miejscu, odwiózł poranionego i potłuczonego do szpitala św. Aleksandra w stanie groźnym.

SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

Teatr. Jedną z pierwszych sztuk, zaleconą do wystawienia na scenie przez sąd konkursu dramatycznego, ogłoszonego przez Towarzystwo teatralne polskie w Łodzi, mianowicie „Zmartwychwstanie pieśni“, godło „czterdzieści cztery“, w nadechodzący czwartek dyrekcya naszego teatru wystawia na scenie Victoria na benefis p-ni Stefanii Gromnickiej, utalentowanej i sympatycznej artystki dramatycznej naszej trupy.

Jeden z warunków konkursu dramatycznego łódzkiego wymaga, aby nagrody przysądzone zostały dopiero po wystawieniu sztuk, zaleconych do grania na scenie łódzkiej, przyczem głosy publiczności zostaną wzięte pod uwagę. W tym celu Towarzystwo teatralne umieści odpowiednią skrzynkę w przedsiönku teatru do wrzucania głosów publiczności i zdań wyszczególnionych na kartkach z odpowiedniami pytaniami, które to kartki będą rozdane publiczności, zebranej w czwartek wieczorem w teatrze.

Pożądanem też jest, aby na sztuki konkursowe gromadziła się jaknajwiększa ilość widzów.

Pierwsze przedstawienie pierwszej sztuki konkursowej zbiegiem wypadków łączy się z benefisem sympatycznej artystki, niewątpliwie więc w czwartek widownia teatru Victoria będzie wyprzedaną do ostatniego miejsca.

Wieczór w Towarzystwie muzycznym. Program zapowiedzianego na czwartek, d. 29 b. m. wieczoru muzycznego w lokalu własnym, następujący:

- 1) Allegro z sonaty op. 57—Beethoven, wyk. na fortepianie p ni Jakubowicz-Lubawska.
 - 2) Serenada—Grieg, odsp. p. W. Jamiński.
 - 3) Romans—Schubert, wyk. na wiolonczeli p. W. Grzycki.
 - 4) Valse—Gounod Liszt, wyk p ni Jakubowicz-Lubawska.
 - 5) a) Musica proibita—Gastaldon; b) Wśród rozkoszy (wale)—Zubow, odsp. p. W. Jamiński.
 - 6) Andante z koncertu na wiolonczelę—Giltermann, wyk. p. W. Grzycki.
- Akompaninje p. A. Wenske.

Początek o godz. 8 1/2, wieczorem.

„KROPLA MLEKA“.

Na wczorajszym posiedzeniu sekcji «Kropki Mleka» Tow. higien. przyrodnik i chemik p M. Dominikiewicz wygłosił doskonale opracowany odczyt „O fermentach w mleku“. Prelegent wskazał, że mleko jest żywą tkanką, lecz nie jakimś roztworem substancji pożywnych. Mleko, jako żywa tkanka, posiada liczne własności biologiczne, zawiera pewne fermenty. Istota tych ostatnich, znaczenie ich dla odżywiania, porównanie pod tym względem mleka kobiciego z mlekiem zwierząt i wiele ciekawych danych z zakresu biologii mleka — stanowiło treść odczytu. Być może, że z czasem, w miarę rozwoju nauki, dawać będą fermenty do mleka, jak obecnie już robią próby dodawania ich do pożywienia krów i zrównania w ten sposób mleka krowiego pod względem własności z mlekiem kobiecym. Gotowanie niszczy fermenty.

Po odczytce wywiązała się dyskusya, w której dr. Serkowski zaznaczył, że ideałem nauki jest dążenie do stosowania wszędzie wyłącznie mleka surowego, co jednak nie może nastąpić prędko, bo takie mleko może szerzyć zarazę i rzeczywiście nieraz spowodować może nawet epidemię szkarlatyny i tyfusu. Z drugiej strony mleko gotowane jest niedobrem, bo pozbawia się w ten sposób fermentów, bardzo ważnych biologicznych własności. Jeżeli więc obecnie nie można zalecać ani mleka gotowanego, ani surowego, to jak rozwiązać ten problemat. Jedyną drogą, to jaknajrychlej urzeczywistnić racjonalną kontrolę mleczarstwa, o którą nawołują od dawna higienisci: wtedy będzie można bezpiecznie używać mleka surowego.

W dyskusyi brali udział dr. Landau, dr. Trenkner i prelegent. Sprawa kontroli racjonalnej możliwą będzie dopiero przy samorządzie, który powinien tą sprawą zająć się energicznie

jak zajęło się tem skutecznie wiele miast (Lugdun)

Następnie dr. J. Maybaum zaprojektował reorganizacyę „Kropki Mleka“ w Łodzi, gdzie panują takie ohydne stosunki sanitarne, jak może nigdzie w Europie, gdzie śmiertelność jest przerażająca, zwłaszcza wśród niemowląt, których umiera tysiące corocznie przedwcześnie. W myśl opiekunek „Kropki Mleka“, ta ostatnia ma na celu nietylko rozdawnictwo mleka, lecz i opiekę nad matką i dzieckiem w najszerzym słowa tego znaczeniu. To też «Kropka» nasza w ciągu swego niespełna dwuletniego istnienia rozdała biednym niemowlętom 279,351 butelek mleka, co przynosi chlubę inicjatorowi i kierownikom instytucyi.

Ale pożądane byłoby usunięcie pewnych braków, jako to: wzmocnić należy ponownie nadzór weterynaryjny nad oborą w Widzewie, kontrolować codziennie rano temperaturę mleka przywożonego, częściej niż obecnie poddawać je badaniu, nie używać ogólnego zbiornika w mleczarni do mleka dla niemowląt, więcej śledzić za to pasteryzacyi i t. p. Należy w tym celu zwiększyć personel płatny, w celu wzmocnienia nadzoru i oddzielić więcej oddział «Kropki», nawet personel tej ostatniej od mleczarni ogólnej. Należy też jaknajprędzej powołać do instytucyi lekarza stałego, wydrukować opracowane już przepisy, jak należy karmić i jak obchodzić się z mlekiem, zwrócić uwagę na stan zdrowia osób, przyjmujących udział przy dojeniu i pasteryzacyi.

Panie opiekunki z p. Grabowską, na czele sprężyscie pracują, aby poprawić fundusze «Kropki» i należy im się za to uznanie; byłoby jeszcze pożądane, aby panie opiekunki mogły odwiedzać izby i suteryny, gdzie gnieźdzą się biedne niemowlęta i opiekowały się matką i dzieckiem, starały się urzeczywistnić postulaty «Kropki Mleka».

Wreszcie dr. Maybaum radził, aby «Kropka» jaknajprędzej wyemancypowała się, założyła własną fermę i mleczarnię i z dochodów własnych opłacała koszty rozdawnictwa mleka: odpowiadałoby to obecnym prądom społecznym.

W ożywionej dyskusyi zalecano też zmianę sposobu wydawania kartek (dr. Trenkner), usilnie radzić matkom, aby karmiły niemowlęta własną piersią, a do «Kropki» uciekały się jedynie w wyjątkowych okolicznościach (dr. Mogilnicki), podnieść cenę za mleko dla tych, którzy mogą zwracać część kosztów i praktyczne zreformowanie «Kropki» pozostawić paniom opiekunkom (dr. A. Rząd). W dyskusyi brała też udział jedna z opiekunek, p. S. Maybaumowa.

Posiedzenie zamknięto o godz. 11 wieczorem.

O FIARY.

Na pomnik zabitych w Strykowie.

Z fabryki Geyera z oddziału przedzalni 75 k. — Zebrane przez p. Kozłowską 1 rb. — Książ z Skoszewa 5 rb. — Z fabryki Kochańskiego 5 rb. 60 k. — Z fabryki Goldmana 8 rb. 45 kop. — Z fabryki Heinza i Kuntzera 39 rb. 17 k.

Na święta dla najbiedniejszych.

(do uznania Komitetu obywatelskiego).

Dr. Antoni Rząd 12 rubli.

Na głodnych

Józef Koleczyński 36 kop.

Na biednych.

Zebrane w fabryce Fuksa i Romockiego z oddziału hafciarni 1 rb. 12 kop.

Na wpisy dla uczniów.

Zebrane na przedstawieniu amatorskiem w dzień św. Józefa u pp. Wolskich 3 rb.

Na wdowę Ostrowską.

Amelia Reliszko 50 kop.

Dziś w południe Magistrat łódzki rozlepił na rogach ulic następujące ogłoszenie:

„Wskutek rozporządzenia J. W. pana gubernatora piotrkowskiego, z dnia 24 marca r. b., niniejszem podaję do powszechnej wiadomości, że wybory do zebrania wyborczego m. Łodzi pełnomocników robotniczych tych zakładów przemysłowo fabrycznych, w których pracuje nie mniej jak 50 robotników mężczyzn, naznaczone zostały przez J. W. pana gubernatora na dzień 11 kwietnia r. b.“

ZYGZAKI.

W pewnym dużym mieście namówiono terminatorów do strejku. Żądania były tak duże, że majstrowie po porozumieniu się, uznali za niemożliwe przyjąć warunki i postanowili posilkować się czeladnikami. 7000 chłopaków wyjechało z miasta na wieś do rodziców.

Zacząto wołać na majstrów, że jest to czyn nieobywatelski odmawiać nauki.

Odpowiedzieli krótko:

Zakładajcie dla nich szkoły i uczcie ich rzemiosła.

A co kosztuje szkoła?

Najpierw musi chłopiec zapłacić wpis, następnie mieć odzież, stancję i utrzymanie, razem najmniej rocznie około 200 rb. potrzeba wydać, a rodzice tego chłopaka nawet na buty dać mu często nie mogą.

Zapewne, że nauka w terminie gorsze da rezultaty, niż w szkole, zwłaszcza gdy się chłopak dostanie do majstra partacza, ale ma jedną dodatnią stronę — że w naszych stosunkach jest bardzo tania.

To też kiedy chłopcy strejkujący powrócili do domu, niejeden ojciec zdjął ramię z brucha, wyspał chłopakowi 15 odlewanych i odwiózł do majstra z powrotem, prosząc o przyjęcie.

Tak się zakończył strejk chłopaków w tym dużym mieście.

Dziś znów pono zorganizowano strejk chłopaków w Łodzi. Mam nawet list, pisany przez jednego z terminatorów do zarządu Zgromadzenia majstrów krawieckich, pisany, Bóże zlituj się, jaką ortografią; niema w całym liście ani jednego słowa napisanego gramatycznie — a wymaga tam tyle, że nawet zdolny czeladnik nie śmiałby żądać tego.

Niektóre jednak warunki są słuszne, a mianowicie:

- 1) aby terminator nie był głodny;
- 2) aby posyłano go do szkoły;
- 3) aby nie był obracany na posługi do kuchni.

Żądanie jednak, aby majstrowie płacili terminatorowi chociaż 3 rb. tygodniowo, jest wprost śmieszne. Za to, że was uczy, że wam chcą dać rzemiosło w rękę, jeszcze mają wam dopłacać?

Owszem, ograniczyć ilość uczeni u majstrów — to rzecz wasza, nie wolno bowiem produkować nadmiaru fachowców, którzy potem zajęcia nie znajdują, ale wymagać zapłaty za naukę... No, to nowy wynalazek.

—s—

3)

A. K. Green.

TAJEMNICZA OBERŻA.

POWIEŚĆ.

(Dalszy ciąg — patrz N. 70).

— Spodziewam się, moja droga, że nie jesteś zanadto zmęczona... Doprawdy, śliczny stary dom... zupełnie w stylu angielskim, nieprawda?

A ona odpowiadała skinieniem głowy. Naraz wreszcie, zupełnie zniecierpliwiona, zsunęła się z krzesła i padła zupełnie nieprzytomna na starą, sterczącą przez robaki podłogę.

Krzyknęłam ze strachu; i on wydał też stłumiony okrzyk, stał jednak, jak przykuty, na miejscu, gdy ją podniosła zemdłą i położyła ją na łóżku. Gdy obejrzałam się na niego, oburzona, zobaczyłam, że postawił nogę na skrzyni, jak gdyby chciał strzedz swojej własności. Zauważywszy oburzenie w moim spojrzeniu, pośpieszył jednak i zafiarował mi swoją pomoc z chłodną uprzejmością.

Skorzystałam z niej o ile mogłam najmniej i w końcu, dzięki moim gorliwym usiłowanym, martwa postać ożywiła się. Pierś jej podniosła się i opadła, a powieki jej drgały. Wówczas zwróciłam się ku niemu, siląc się na spokój, który trudno mi było zachować, wobec nienfności i odrazy, jaką do niego czułam, i spytałam, jak dawno się pobrali.

Byłże to ten sam pan o wytwornym obejściu?... Twarz jego poczerwieniała z gwałtem, su-

Wyjaśnienie senatu.

Jak wiadomo, senat rządzący wyjaśnił, że urzędy starszych zgromadzeń kupców w Warszawie i Łodzi nie mają prawa wybierać swych wyborców do Rady Państwa. Motywy tego postanowienia znajdujemy w ostatnim numerze „Rus. Gosudarstwa“.

„Rozpatrzywszy na specjalnym posiedzeniu d. 22 marca przedstawiony przez ministra przemysłu i handlu wniosek, dotyczący prawa urzędów starszych zgromadzeń kupieckich w Warszawie i Łodzi uczestniczenia w wyborach do Rady Państwa, na zasadach, wymienionych w § 8 rozdz. I go Ukazu Najwyższego z d. 2 marca — senat rządzący uważa, że ustrój stowarzyszeń kupieckich w Królestwie Polskim określony jest rozporządzeniem namiestnika Królestwa Polskiego, wydanem w 1817 r. Przepisy, przytoczone w tem prawie, nie przewidują kolegijskiego przedstawicielstwa z ramienia zgromadzeń kupieckich i z organizacji tego przedstawicielstwa, określają porządek, zupełnie odpowiadający porządkowi „prywatnego zarządu stanu kupieckiego“ w wewnętrznych guberniach Cesarstwa.

„Wobec powyższego, ustalona w praktyce administracyjnej w guberniach Królestwa Polskiego nazwa „urzędów kupieckich“ nie może być powodem do identyfikowania tych organizacji z urzędami kupieckimi w Petersburgu, Moskwie i Odesie, o których jedynie wzmiankuje Ukaz z dnia 3 marca 1906 r.

„Wobec przytoczonych poglądów, wszczętą przez ministra przemysłu i handlu kwestyę rozstrzygnięto w duchu przeczącym“.

Odpowiedź rządu.

Na zapytanie hr. Wittego co do możliwości zarządzenia wyborów w Królestwie Polskim, generał gubernator warszawski, generał Skalkon dał odpowiedź, wydrukowaną obecnie w nr. 32 „Gosudarstwa“. Brzmi ona w całości, jak następuje:

„Rozciągnięcie na Królestwo Polskie mojej prawnej Manifestu Najwyższego z dnia 6 (19) sierpnia r. z. o Dumie państwowej było odroczone do czasu opracowania oddzielnych w tej mierze przepisów, co nastąpiło dopiero d. 11 (24) października.

Wrzenie, wynikłe w Królestwie Polskim wnet po ogłoszeniu Ukazu z d. 17 (30) paździer-

rowa, gwałtowna natura wybuchła z pod powierzchni oglady.

— Kto pani pozwala pytać mnie o to? — krzyknął namiętnie, — kto daje pani do tego prawa?

Zanim wreszcie zdążyłam odpowiedzieć, zapanaował już nad sobą i przybrał znów pozory fałszywej grzeczności.

— Pani zechce mi wybaczyć, — rzekł z przesadną uprzejmością, — w ostatnich czasach miałem tyle ciężkich przeżyć. Moja żona jest od wielu miesięcy taka chora, że pielęgnowanie jej i troska o jej zdrowie wyczerpały zupełnie moje siły. Jedziemy teraz do cieplejszego klimatu, i mam nadzieję, że ona tam powróci do zdrowia.

Szerególny uśmiech igrał dookoła jego ust, lecz znikł nagle, jak gaśnie światło, gdy spostrzegł, że ona otworzyła oczy i rozgląda się po pokoju ciekawie, badawczo, ale z widoczną trwogą.

Zbliżył się do mnie.

— Jak pani widzi, moja żona jest już zupełnie zdrowa. — zanurzył, widocznie w zamiarze pozbycia się mnie.

Nielatwo mi przyszło się oddalić, lecz musiałam, gdyż zdawało mi się, że chora już teraz istotnie nie potrzebowała mojej pomocy. Z ciężkiem sercem chciałam właśnie zwrócić się ku drzwiom, gdy młoda kobieta wyciągnęła do mnie ramiona i zawołała:

— Niech mnie pani nie zostawia samej w tym strasznym pokoju. Taki mnie lek ogarnia, ja się tu boję. Czy nie mogłes znaleźć w tym domu mojej ponurego pokoju, Edwinie?

Zatrzymałam się.

— Jest tu pokójów dosyć... — zaczęłam, ale on przerwał mi bez ceremonii.

nika, przybrało jawnie cechę buntowniczą, skutkiem czego wszystkie gubernie kraju nadwiślańskiego d. 28 października (10 listopada) ogłoszono za będące w stanie wojennym i rząd był zniewolony oświadczyć, że „dopóki w kraju nadwiślańskim nie wygasną znowu wybuchłe zamieszki, dopóki część ludności, która przyłączyła się do agitatorów politycznych, nie ochłonie od porywów, jakim się unieść dała, dopóty żadne zgoda z pośród dobrodziejstw, wypływających z Manifestów d. 6 (19) sierpnia i 17 (30) października, nie stanie się udziałem kraju“. („Prawit. wiestnik“ nr. 235 z r. z.)

Zniesienie stanu wojennego w d. 18 listopada (1 grudnia) dało pochoch do wznowienia działalności przeciwpństwowej agitatorów politycznych, zwracających przeważnie usiłowania swoje ku ludowi wiejskiemu, który pod ich wpływem zaczął systematycznie wypędać język państwowy z życia w instytucjach społecznych i rządowych, co pociągnęło za sobą przerwę czynności wielu urzędów gminnych, a zarazem przerwanie w nich jakichkolwiek prac przygotowawczych do wyborów.

Prace te, zarówno po wsiach, jak w miastach, mogły odbywać się bez przeszkody dopiero po powtórnym w d. 8 (21) grudnia ogłoszeniu wszystkich dziesięciu gubernii Królestwa Polskiego w stanie wojennym, który, zapewniając stosunkowo spokójny bieg życia publicznego, daje zarazem władzom większą możność zapobiegania wrogim zakusom stronnictw skrajnych, zmierzającym do tego, aby przeszkodzić ludności miejscowej w skorzystaniu z nadanego jej prawa czynnego uczestnictwa w wyborach.

Wobec wyłuszczonej okoliczności, od owego dopiero czasu rozpoczęły się w kraju czynności przygotowawcze do wyborów. Atoli i obecnie są czynione usiłowania, aby im wszelkimi sposobami przeszkodzić. I tak: w Łodzi tłum złoczyńców zniszczył listy wyborcze w trzech okręgach; w Płocku znaleziono bombę w lokalu teatru, do którego zwołano zebranie przedwyborcze; w Warszawie poczyniono przygotowania do zniweczenia list wyborczych, przechowywanych w ratuszu, a to podczas koncertu w sali ratuszowej, aliiści na szczęście przygotowania te w porę wykryto.

Pomimo wskazanych warunków nieprzyjanych, wybory, jak z posiadanych danych widać, powinny w ostatecznej formie odbyć się we wszystkich dziesięciu guberniach kraju w okresie czasu od połowy kwietnia do połowy maja (nowego stylu).

W ten sposób wybory w niektórych guberniach Królestwa Polskiego (mianowicie czterech) nie będą ukończone przed oznaczonym na otwar-

— Wybrałem ten pokój, Honoru, dlatego że jest najwygodniej położony. Co ci się tu wydaje straszne, nie wiem doprawdy; gdy lampy będą zapalone, przekonasz się, że jest miły. Nie bądź dziecinna. Zostaniemy tutaj, bo na piętrze spać nie chcę.

Nie odpowiedziałam, ale widziałam, jak oczy jej ponownie błędziły po ścianach, on zaś śledził jej ruchy ukradkiem. I ja mimowoli zaczęłam się rozglądać. Jakkolwiek często bywałam w tym pokoju, nigdy jeszcze pustka i ponurość jego nie uderzyły mnie tak dalece. Pokoje, długo niezamieszkałe, mają zawsze odstręczające piętno pustki, ale tutaj było jeszcze coś więcej — coś nieokreślonego, czego nazwać nie umiałam, czego sobie wówczas wytłómaczyć nie mogłam i dzisiaj też jeszcze nie potrafię.

Ściany pokryte były wysoko tafiłami dębowym, a ich część górna i sufit poczerniałe od dymu i kurzu. W całym pokoju nie było śladu koloru, nawet na frankach wielkiego baldachimu nad łóżkiem, wznoszącego się grzecznie w rogu pokoju. I tutaj czas dokonał swego dzieła zniszczenia i wszystko, co dawniej było jasne i świetne, zamienił na jednolitą matową szarość. Podłoga była czarna, kominek pusty, na ścianach ani jednego obrazu. Wszelako nietylko zupełny brak estetyki, ubogie urządzenie, bezbarwność pokoju wywierały odstrasające wrażenie; zdawało się, że z tych ścian unosiły się jakieś zatrute wyziewy, że snuły się po nich jakieś widma, które przejmowały serce lękiem i zgrozą.

(d. c. n.)

cie Damy państwowej terminem 27 kwietnia (10 maja).

Wybory możnaby znacznie przyspieszyć, gdyby pozwolono skrócić przepisany prawem odstęp czasu pomiędzy zgromadzeniami prawyborców a zebraniem wyborczym.

Przytoczone wyżej przewidywania dadzą się wszelako ziścić jedynie przy utrzymaniu w kraju stanu wojennego, albowiem działalność organizacyjną rewolucyjną, która nieco przyćmiewa skutkiem zarządzeń represyjnych, ze stanu wojennego wynikających, w razie odwołania go wznowiłaby się z osobiwą siłą i byłaby równie skierowana, jak opiewają posiadane wiadomości, ku bojkotowaniu Damy.

Utrzymanie więc kraju na stopie wojennej do czasu otwarcia Damy należy uznać za warunkowo konieczne.

Po komunikacie powyższym następuje znany już rozkaz ministra spraw wewnętrznych, zarządzający wybory w pięciu guberniach: kaliskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, piotrkowskiej i siedleckiej.

Zabezpieczenie wyborów.

—s—

Ministerium spraw wewnętrznych rozesała do wszystkich naczelników ziemskich Cesarstwa okólnik, zawierający w sobie instrukcje co do techniki «zabezpieczenia» wyborów przed «postronkami» a niepożądanymi, z punktu widzenia ministerium, wpływami.

Okólnik ten poniżej podajemy w tłumaczeniu dosłownym, zachowując punktację oryginalną:

1) Wstrzymując się od jawnego, czynnego wtrącania się do wyborów do Dumy państwowej naczelnicy ziemscy niemniej jednak obowiązani są mieć pieczę nad tem, aby podczas wyborów nie zachodziły fakty gwałtu ze strony rozmaitych antyżądowych partii, jako to: socjal demokratów, socjalistów rewolucjonistów, konstytucyjnych demokratów i t.p.

2) Naczelnicy ziemscy obowiązani są prowadzić z właścicielami prywatne pogawędki, wyjaśniając im, że udział w wyborach nie jest zgola prawem lub aktem dobrej woli, lecz obowiązkiem wiernego poddanego. Przytem, wyświetlając ludności programy różnych partii, naczelnicy ziemscy winni wykazać właścicielom całą bezpodstawność programów, zdążających do zmiany zasadniczego ustroju społecznego.

3) Podczas dokonywania samych wyborów naczelnicy ziemscy przez osoby zaufania powinni baczyć na tych mówców, którzy, mając na celu wadzić się do Dumy państwowej, omamiali by właścicieli nieziszczalną nadzieją na bezpłatne nadanie im gruntów właścicieli prywatnych. Mówców takich, gdyby dostali się na zebrania wyborcze, należy gwoli prawidłowego biegu wyborów uważać, jako element niespokojny. Samo zaś usunięcie ich z lokalu wyborów winno być dokonywane nie przez oficjalnych przedstawicieli władzy, lecz przez ludzi zaufania.

4) Usunięciu z lokalu wyborców ulegają zarówno osoby, będące w nietrzeźwym stanie, jak i krzykacze.

5) O niedopuszczaniu do lokalu wyborców osób, znanych ze swej nieprawomyślności, naczelnicy ziemscy winni postarać się w przeddzień wyborów.

6) W lokalach dla wyborców należy wywieścić nazwiska osób, które ze względu na swoją nieprawomyślność nie mogą być kandydatami; gdyby zaś sami wyborcy chcieli kogo z nich wybrać — przedzać, że takie wybory, jako nieprawidłowe, nie mogą być ulegają zaprotestowaniu.

7) W razie, gdyby agitatorowie zdradzili zalety przetworzenia zebrania wyborczych na komitety właścicieli dla podziału gruntów właścicieli prywatnych, naczelnicy ziemscy winni ogłosić takie zebrania za nieprawne i zwrócić się bezzwłocznie o pomoc do władzy wojskowej w celu zaarrestowania osób, które wzięły udział w rzeczonych komitetach.

8) Wszystkie to należy surowo wykonywać, nie wywołując narzekania ze strony ludności.

(„Prawo“).

Z prasy polskiej.

W niedzielnym numerze „Słowa“ znajduje się artykuł wstępny, poświęcony kwestyi osobnego posła dla ludności rosyjskiej w Królestwie. Po stwierdzeniu, że ludność ta — to wyłącznie urzędnicy w służbie cywilnej, autor zapytuje, «jaki oni reprezentują interesy» i taką na to daje odpowiedź:

«Przedewszystkiem swoje osobiste. Nie sprowadziła ich tu troska o dobro państwa, lecz troska o własny los. Wolno każdemu troszczyć się o własny los, gdy się to dzieje środkami godziwymi. Otóż przedewszystkiem nie wszyscy urzędnicy rosyjscy u nas mogą o sobie to powiedzieć choćby dlatego, że jest pomiędzy nimi wielu takich, którzy nie mają stopni naukowych i kwalifikacyj osobistych na podobne stanowiska w Cesarstwie, jakie zajęli u nas. Musieli się tedy chyba wykazać kwalifikacyami innymi poza te, które dają prawo do urzędu. Dalej, jednakże troska o własny los jeszcze nie jest tytułem do osobnego przedstawicielstwa w ogólnej reprezentacji ludności; mógłby to być tytuł do utworzenia związku zawodowego według nowego prawa o stowarzyszeniach, gdyby odnośna ustawa nie wykluczała wyraźnie urzędników od tworzenia własnych związków. Do mandatów w parlamencie tytułem żadnym nie jest spójność interesu urzędników rosyjskich w Królestwie Polskim.

Cóż oni będą mieli do powiedzenia w Dumie państwowej?

Chyba to, że od przeszło 70 lat w kraju tutejszym panują niepodzielnie rządy urzędników i że w interesie państwowym niczego zdziałać nie umiały. System rusyfikacyjny, który oni prowadzili, nikogo istotnie nie zruszył; za to wytworzył co najmniej głęboko wkorzoną niechęć nie tylko do systemu dotychczasowego, lecz do narodu rosyjskiego, który w przeważnej większości swojej nie wiedział, co się tu dzieje, bo się o to nie pytał, własnymi zajęty interesami; natomiast urzędnicy to wywołali niechęć prawie do wszystkiego, co rosyjskie.

Cóż ci przedstawiciele de l'ancien regime, ci bankruci polityczni chcą powiedzieć w Dumie państwowej, że aż osobnych żądają posłów?

Czy chcą jeszcze tam walczyć za przywróceniem lub utrzymaniem tych wszystkich instytucji, które poza tem, że im osobście dawały chleb obfity, państwu i idei państwowej jedynie szkodę przynosiły?

Czy więc może zdołają pochwalić się administracją wzorową lub urządzeniami, któreby innym częściom państwa za wzór posłużyć mogły? Niech na to odpowie stan szkolnictwa, komunikacye, publiczna służba sanitarna i tyle innych urzędów, które znaleźć można za miedzą na Zachodzie, a nareszcie obecny stan bezpieczeństwa życia i mienia, który wszystko pozostawia do życzenia.

To też na to tylko mogliby osobni przedstawiciele urzędników rosyjskich w Królestwie Polskiem zjawić się w Dumie, aby złożyć świadectwo o potrzebie likwidacyi stosunków, które sami zaprowadzili. Ale to inni bez nich zaświadczą».

Z KRÓLESTWA.

Rabunki w lasach. Z Radomia donoszą o szeregu napadów na pisarzy leśnych, żydów, w zeszłym tygodniu. W poniedziałek zastrzelono jednego oraz jego żonę w lesie; zabójców nie ujęto. We środę znowu zastrzelono w lesie dwóch żydów i zabrano im pieniądze. W piątek w lesie rządowym pod Radomiem 12 osób zamaskowanych napadło na mieszkanie pisarza, zabrano 16 rb. i zraniło jego pomocnika, również żyda. Stamtąd udano się do drugiego pisarza, któremu zabrano z kasy kilkaset rubli. U trzeciego pisarza zastali siedmiu nocujących robotników, którzy strzałami spłoszyli rabusiów. (Weg).

Tajemnice Szlisselburga.

Zarząd warowni Szlisselburskiej wydał zezwolenie zwiedzenia tej twierdzy kilkudziesięciu osobom, za specjalnie wydanymi biletami. Zwie-

dzanie sławnego w dziejach Rosyi więzienia odbyło się 10-go marca. Pomiedzy ciekawymi, którym udało się uzyskać bilet wstępu, był współpracownik gazety «Petersburger Zeitung». Opisuje on wrażenia tej niezwyklej wizyty w sposób następujący:

„Przed słynną warownią widok był niezwykle. Zamiast milezących patroli wojskowych, dookoła twierdzy przesuwały się, przeważnie na łyżwach, grupy eleganckich pań i panów. Więźniów wypuszczone już w styczniu; niektórzy odzyskali wolność, inni przewiezieni zostali do kopalń syberyjskich, aby tam dokończyć kary. Obecnie bramy twierdzy stoją otworem dla ciekawych.

Warownia Szlisselburska wznosi się na wyspie w ujściu Newy do jeziora Ładogi. Wyspa ma kształt trójkąta, mającego około wiorsty kw. przestrzeni. Cała wyspa otoczona jest murem kamiennym.

Mijamy murów, przechodząc przez bramę obszerną, w której znajdują się izby dla straży więziennej. Za murem zwraca uwagę gmach „nowego więzienia“. Jest to budynek obszerny, kamienny, dwupiętrowy, obejmuje 40 cel. Dziś wszystkie stoją otworem. W celach tych, oprócz zwykłych mebli więziennych, widać rozmaite przedmioty, wyrobione przez więźniów: konsolki, etażerki, szafki ściennie i t. p. Podłoga w celach jest asfaltowa, oświetlenie elektryczne.

W jednym z większych pokojów znajduje się «muzeum» przedmiotów, wykonanych przez więźniów. Są tam malowidła na drzewie, roboty tokarskie, modele astronomiczne i lekarskie; jeden z modeli przedstawia czaszkę ludzką z mózgiem, złożonym z drobnych kawałków, odpowiadających zwojom mózgowym.

Uwagę zwraca dzieło astronomiczne w 23 tomach, napisane przez jakiegoś więźnia profesora, który tu żywot cały spędził.

Z «nowego więzienia» wychodzi się na ogród zadrzewiony. Tu w ciągu miesięcy letnich wolno było więźniom używać przechadzki, w grupach po 4-6 ludzi, ściśle strzeżonych przez wartowników.

Za ogrodem — podwórze obszerne, a na jego końcu „stare więzienie“. Na podwórzu tracono skazanych bądź to przez powieszenie, bądź przez rozstrzelanie. W stronę podwórza zwrócone są okna wieży, w której przebywali najważniejsi więźniowie. Między innymi siedzieli tu zamknięci Biron i Menszykow.

Na drugim końcu podwórza stoi «wieża królewska», zawdzięczająca swoją nazwę temu, że, jak głosi legenda, królowa szwedzka znaczną część życia w niej spędziła.

W starym więzieniu jest przeszło sto cel, większych lub mniejszych. Dwanaście z nich znajduje się niżej poziomu jeziora Ładogi, stąd też ściany ich zawsze są mokre.

Wszystkich nowoprzybyłych więźniów zamknięto najpierw w starym więzieniu, kruźnych zaś w owych celach wilgotnych. Po kilkutygodniowym tu pobycie więźniów wychodził złamany nie tylko moralnie, ale i fizycznie. Wilgoć bezustanna wywoływała najstraszliwsze cierpienia. W drodze łaski przenoszono więźniów ze starego do nowego więzienia, gdzie i pomieszczenie było lepsze i swoboda większa. Tu wolno było zajmować się pracą według własnego życzenia.

Krązą opowiadania o strasznych scenach, jakie rozgrywały się w podziemnych kazamatach twierdzy Szlisselburskiej, o torturach, o morderstwach i t. p. Może to było dawniej; w ostatnich latach jedyną torturą, stosowaną w twierdzy, było «50 różg.» Tak przynajmniej zapewnia służba więzienna, przebywająca dotychczas na miejscu i oprowadzająca ciekawych po celach więziennych.

Pomimo tych zapewnień, nie ulega wątpliwości, że mury Szlisselburga kryją niejedną tajemnicę, pogrzebaną dziś w łonie przeszłości.

—:—:—

Związek 30 października na Litwie.

Niedawno odbył się w Wilnie zjazd członków Związku 30 października z Litwy i gubernii Nadbałtyckich.

Miejscowi rosyjanie pokładali wielkie nadzieje w Związku, ale zjazd moskiewski zupełnie ich rozczarował, gdyż chęci ich odpowiedniego wyświeślenia sprawy rosyjskiej na krajach nie spotkały się z poparciem ogółu, ponie-

waż centrum absolutnie nie rozumie interesów rosyjskich kresów.

Podnoszono przede wszystkim, że rdzenna ludność rosyjska w kraju, za jaką uważają białorusów, nie będzie mogła przeprowadzić odpowiedniej ilości swych posłów do Dumy, gdyż przy wyborach panami sytuacji będą polacy i żydzi.

Rozwijano nawet myśl odłączenia się od Związku 30 go października i utworzenie organizacji obejmującej wszystkich rosyjan w kraju.

Telegramy

Petersburskiej Agencji Telegraficznej.

—?—

Petersburg, 27 marca. W Carskiem Sole odbył się Najwyższy przegląd pułków piechoty 145-go nowoczerkaskiego i 146-go carcyńskiego, które wróciły z Dalekiego Wschodu.

Petersburg, 27 marca. Senat skasował wyrok uniewinniający izby sądowej w sprawie Chodskiego i Kotelnikowa, oskarżonych o wydrukowanie w „Naszej Ziemi” artykułu p. t. „Manifest”.

Petersburg, 27 marca. Gotowizna w kasach Banku państwa ciągle się zwiększa. W ciągu tygodnia, od d. 14 b. m. do dnia 20 b. m., gotowizna wzrosła przeszło o 16 milionów rubli. Takie zwiększenie się gotówki tłoczy się zwiększeniem operacji dyskontowych. Operacje te od początku roku rachunkowego powiększyły się o 125 milionów. Skutkiem tego Bank postanowił wycofać z obrotu 25 milionów banknotów; ilość tę już zniszczono. Suma [kredytów, będących w obrocie, zmniejszyła się z 1,240,000,000 do 1 215 000 000.

Petersburg, 27 marca. Pisma wieczorne donoszą, że w nocy z dnia 26 b. m. na 27 b. m., zapaliła się podłoga w książnicy pałacu Taurydzkiego. Przyczyna pożaru jest niewiadoma. Pożar ugaszono o 3 ej rano. Straty wynoszą rb. 3,000. Wejście poza ogrodzenie pałacowe jest bezwarunkowo wzbronione.

Petersburg, 27 marca. W Promyśle na wyborców do Rady państwa wybrani: rolnik, wice-minister spraw wewnętrznych, ks. Urusow, i stały członek komisji gubernialnej, Bołzenko.

Petersburg, 27 marca. Najjaśniejszy Pan w d. 27 ym b. m. raczył zamienić karę śmierci na zesłanie do ciężkich robót bez terminu, skazanym przez sąd wojenny w Czyście: Okuniewowi, Szummanowi i Mirskiemu.

Kobryn, 27 marca. Wybrano tu czterech obywateli ziemskich, naczelnika ziemskiego i podprokuratora. Wszyscy wybrani są umiarkowanymi liberałami.

Brześć Litewski, 27 marca. Wybór padł na powiatowego marszałka szlachty, monarchistę i trzech włościan bezpartyjnych. W Kobryniu na zjeździe wybrano włościanina, nauczyciela i 4 gospodarzy domów. Urzędników przebalotowano.

Sewastopol, 27 marca. Komendant twierdzy ogłasza, że sprawy o rozboje i zabójstwa będą oddawane sądowi wojennemu, a winni ulegną karze śmierci.

Aschabad, 27 marca. Z Seistanu donoszą urzędowo, że do dnia 24 marca w Nustedacie zachorowało na dżumę 16 osób, a zmarło 11. Obecnie chorych jest jeszcze 5 osób. Brak jest dyscypliny wśród wojska miejscowego, wskutek czego przepisy kwarantannowe nie są zachowywane.

Stacja Wozdwiżńska, 27 marca. Plemię czeczeńców zraniło sztydłwacha. Na alarm przybiegła milicya. Zawiazala się wymiana strzałów. Dzięki ciemnościom, napadający uciekli.

Czyta, 27 marca. W nocy zakończyła się sprawa udziału w Związku pocztowym i strejku. Oskarżonych 14 osób. Oskarżał kapitan 71-ej dywizji Pawłow; bronili kapitan Normandzki i adwokat przysięgły Dernow. Oskarżenia: Strumowski, naczelnik poczty, Chmielew, Kostylew, Andrejewski, Rybin, Berkman, Rozow, Józef Dmitrjew, Afanasjew, Majdan, Grekow, Sosnowski i Bogojawłenski skazani na karę śmierci. Bazyli Dmitrjew uniewinniony. Pierwszych pięciu było oskarżonych z mocy art. 51 i pierwszej części art. 100 go; pozostali z mocy art. 51 go trzeciej części.

Algeciras, 27 marca. Komisja redakcyjna omawiała sprawę bankową. Konferencja zgodziła się prawdopodobnie na kontrolę Banku przez przedstawicieli tylko Francji, Hiszpanii i Niemiec. Co dotyczy organizacji policji, to raporty inspektora generalnego wręczane będą zapewne, jednocześnie sultanowi marokańskiemu i ciału dyplomatycznemu w Tangerze.

Londyn, 27 marca. Do „Tribuny” donoszą z Pekinu, że chińska cesarzowa wdowa przyjęła kurjerów, wysłanych przez wodza naczelnego armii w Chinach północnych, generała Juanszika, aczkolwiek sprzeciwiali się temu wicekrólowie prowincji południowych. W Pekinie mówią, że Juanszika jest obecnie faktycznie dyktatorem w Chinach.

Teheran, 27 marca. Skutkiem braku zaufania do banknotów, wypuszczonych przez bank angielsko perski, tłum ludu oblegał bank w przeciągu dwóch dni, żądając wymiany banknotów na srebro. Ponieważ srebra w banku nie zabrakło, odeszło się przeto bez rozruchów.

Teheran, 27 marca. Rząd tutejszy zaniepokojony jest zbrojeniem się Turcji w okręgu pogranicznym Lachidżanu i dokłada usiłowań, aby zatarg pograniczny załatwić polubownie.

DZIEŃNE

Petersburg, 28 go marca. Na wyborców do Rady państwa szlachta wybrała: w Ekaterynosławiu ochmistrza Najwyższego Dworu, Strukowa, kuratora okręgu naukowego Aleksienko; w Smoleńsku Syczewskiego, marszałka szlachty Chmiałkowa, urzędnika rządu gubernialnego Tancewa; w Nowoczerkasku Jefremowa, postępowca i marszałka szlachty Denisowa, bezpartyjnego. Zgromadzenie drobnych właścicieli rolnych w pow. grajworońskim wybrało 25 pełnomocników włościan. Zgromadzenie miejskie w Sudy wybrało na kandydatów na posłów członków partii konstytucyjno-demokratycznej. Wielcy właściciele ziemscy w Usmaniu wybrali na wyborców generała i protejerę, obu konserwatystów.

Charków, 28 marca. Zjazd przemysłowców górniczych odroczony został do dnia 19 kwietnia. W fabryce budowy parochodów uwolniono 300 robotników.

Reżyca, 28 marca. Powrócił oddział egzekucyjny pułkownika Wołkowa, przebywszy w powiecie około 3 miesięcy, zwiedziwszy 10 gmin i aresztowawszy 300 złodziei, łupieżców, koniokradów i nieczystników rewolucyjnego ruchu agrarnego.

Wilno, 28 marca. Wskutek rozruchów zamknięto na pewien czas szkołę chemiczno techniczną.

Charków, 28 marca. W powiatach odbywają się zgromadzenia przedwyborcze, które włościanie interesują się bardzo i najawniej rozumienie ich doniosłości.

W Kupiańsku 36 pełnomocników gmin powołało na wyborców: 3 włościan konstytucjonalistów, 2 nauczycieli i 3 handlowców, 2 wójtów gmin (starszym) i pisarza gminnego.

W Wałkach 32 ch pełnomocników wybrało: 3 włościan bezpartyjnych, pisarza gminnego i jednego konstytucjonalistę.

Algeciras, 28 marca. W sprawozdaniu urzędowym o naradach dzisiejszych zakomunikowano. Konferencja rozpatrzyła i przyjęła art. 20 projektu do prawa o banku marokańskim, dotyczący kwestji nadzoru nad bankiem; określenia liczby zagranicznych banków państwowych, którym nadaje się prawo nadzoru, odłożono do czasu otrzymania instytucji przez niektórych delegatów. Następnie konferencja obradowała nad projektem do prawa o policji marokańskiej. Rozpatrzone przez komisję redakcyjną art. 1, 2, 4, 5, 9 i 10 przyjęto z nieznacznymi zmianami. Art. 3 o wystosowaniu regulaminu dla policji i 6 o określeniu mocarstwa, które zamianuje in-

spektora policji, odłożono do czasu otrzymania instrukcji przez niektórych delegatów.

Art. 7 stosunek inspektora policji do sultana i ciała dyplomatycznego, 1 i 8 o przeprowadzeniu śledztwa, które w szczególnych wypadkach porucza się inspektorowi policji na żądanie ciała dyplomatycznego przyjęto z zastrzeżeniem co do otrzymanych przez delegatów instrukcji. Art. 11 o rozmieszczeniu po portach francuskich i hiszpańskich inspektorów policji, oficerów i podoficerów, odroczono do następnego posiedzenia, zapowiedzianego na czwartek.

Posiedzenie komisji redakcyjnej odbędzie się w środę.

Przed ukończeniem posiedzenia dzisiejszego Almadovar oświadczył, że osiągnięto porozumienie oraz nadzieje, że konferencja skończy się pomyślnie.

Algeciras, 28 marca. Na ostatnim posiedzeniu komitetu redakcyjnego obradowano nad propozycją amerykańską usunięcia różnicy zdań w kwestji policji. Jest nadzieja, że redakcja, przyjęta przez komitet redakcyjny, zostanie przyjęta także na najbliższym posiedzeniu konferencji. Rozwiązano też z powodzeniem kwestję udziału mocarstw w banku marokańskim.

Paryż, 28 marca. Na posiedzeniu rady ministrów Fall éres podpisał dekret uwalniający Decrois'a aresztowanego z rozkazu ministra wojny i przenoszący go do rezerwy z połową pensji. Minister wojny oświadczył, że wszystkich oficerów z Bretanii przeniesie do innych miejscowości.

Lans, 28 marca. Większość górników wznowiła pracę. Oczekiwaniem jest zupełne zakończenie bezrobocia.

Paryż, 28 marca. Sąd wojenny w Nantes sądził sprawę kapitana artylerji Decrois z Vannes, oskarżonego o niepołnośność władzy przy spisaniu inwentarza kościelnego. Decrois oświadczył na sądzie, że według jego zdania dopuściłby się podłości, gdy postępował wbrew własnej ma przekonaniu. Sąd go uniewinnił.

437

Podziękowanie.

Wszystkim krewnym i znajomym, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom

ś. p. Maryi Danielak.

a w szczególności ks. Albrechtowi, cechowi stolarskiemu, składamy z głębi żołałych serc, serdeczne „Bóg zapłać”. Rodzice, brat i bratowa.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i siła wiatru.	Uwagi.
27/III 1 pp.	732.6	3.5	82	Pd 0	Z dnia 27/III Temperatura max. +4.1° C
27/III 9 w.	733.1	0.4	92	Pc Z 1	Temperatura min. -20° C
28/III 7 r.	735.5	— 4.4	95	Pc Z 1	Opadu 2.0

MLEKO

1317-r

pasteryzowane, sporządzane według przepisu W-go D-ra Serkowskiego, dla niemowląt w trzech numerach w butelkach porcjowych:

№ 1 zalecane dla dzieci w wieku do 3-ich m.
 № 2 " " " " " " 6 " "
 № 3 " " " " " " 9 " "

nirozcieńczane nr. 0 dla dzieci starszych i osób dorosłych, oraz mleko surowe oczyszczone we flakonach litrowej miary.

Dostarcza do domów na zamówienie dwa razy dziennie.

Parowa Mleczarnia Ziemiańska

Dzielnia 30, Telefon 304.

Dzieci dla dzieci.

Dnia 1-go kwietnia po południu, w teatrze „Victoria”, dane będzie

PRZEDSTAWIENIE AMATORSKIE

odegrane przez dzieci.

Dochód przeznaczony na „Kroplę mleka” i na „Ochronę I szą”.

431—2

Bilety można wcześniej zamawiać w kasie teatru.

CENY MIEJSC ZNIŻONE.

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem zawiadamia wysyłających ładunki, że na stacji towarowej Łódź Fabryczna zalegają nie wykupione przez odbiorców towary, które przybyły w m. grudniu 1905 r. i styczniu 1906 r. za frachtami: Kupiańsk tow. 5144 wełniane towary, J. Koninow; Symferopol 2483 obrzynki sukienne, Kaplan; Wiatka 2862 rękodzielnicze wyroby, M. Rozenholz; Baku tow. 3434 | 4098 bawełna, Ros. T-wo; Karłówka 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16 krochmal, Karłow. Ekonomia; Lublin 24541 instrumenty ślusarskie, E. Plage i T. Łaskiewicz; Kiszyniów 23938 wełniane towary, Melame Bliczko; Odesa tow. 131474 fatrzane obrzynki, S. Halicki; Odesa port 69765 papier listowy, M. Baranienko; Kremieniec 8348 drewniane tokarskie wyroby, M. Bernsztejn; Kiów m. 10372 rękodzielnicze wyroby, Jarowski; Warszawa m. 105542 wagi stołowe, Rejnfeld; Warszawa m. 101977, 101978 brązowe wyroby, Lebensold; Warszawa m. 106947 skórzane wyroby, Krakowski; Warszawa m. 107560 fotografie, Kiule, Miksze i Tirk; Warszawa m. 107531 osie i resory żelazne, Librowicz; Warszawa m. 105423 wagi stołowe, Rajnfeld; Warszawa m. 109064 skóry łajkowe, Zylberwasser; Aleksandrów 51658 części maszyn parowych, H. Reicher i S-ka; Granica 12954 wyroby szklane, A. Hamburger; Białystok 6901 skóry, J. Litwin; Petersburg pas. S. P. W. 57527 książki drukowane, T-wo Proswieszczenie; Warszawa posp. 25785 skóry wyprawione, Grinhauz; Warszawa posp. 26053 książki, Plewko; Netzsehkau Goltzetalbrücke 2 | 3 ruszta żelazne, Gelbrich i Ulmann dla J. Majznera; Berlin 72 | 10069, 65 | 9032, 60 | 8738 i 73 | 10094 druki, M. Brasch i S-ka dla „Neue Lodzer Zeitung“; Berlin 70 | 9743 i 3 | 42 druki, Internationale Transport Gesellschaft dla „Neue Lodzer Zeitung“; Częstochowa 62760 przedza bawełniana, Częstochow. przedz. anonim. T wo; Grodzisk 9550 ocet, S. Morozow, Krell i Ottman; Częstochowa 61582 szeczotki, Potasiewicz i Handelsman; Zawiercie 21150. szkła do lamp, Ake. T-wo szklan. fabr.; Warszawa W. 93862 druki, J. Herman i S-ka; Warszawa W. 92870 sukno żołnierskie, Z. Lewin; Warszawa W. 94316 skórzane obrzynki, Finkelsztejn; Warszawa W. 92785 bawełniane wyroby, L. Skórnik; Warszawa W. 93109 i 93110 skóry wyprawione, R. Gutman; Warszawa W. 95971, 95788 i 95490 przedza wełniana, E. Briggs i S-ka; Warszawa 95640 i 95725 makarony, D. Koźnierski; Warszawa W. 96221, 96209 i 96208 przedza bawełniana, Bystrzycki; Warszawa 95290 i 95289 skóry wyprawione, R. Gutman; Rewel 51049 kilki solone, W. Wunder; Lajsholm 1102 rękodzielnicze wyroby, M. Landsberg; Szłok 3379 papier do obwijania, T-wo Bałtyckiego Cel. Zakł.; Białystok 74162, 74343, 74381 i 74442 tabaczne wyroby, Janowski; Dźwińsk 39654 sukno, A. Lewenson; Wilno 180629 wełniane wyroby, A. Lipszyc; Wilno 182701 skórzane obrzynki, Hero; Ryga tow. 10824 konserwy rybne, E. Bargisen; Witebsk 39869 rękodzielnicze wyroby, A. Draznin; Woroźba 3700 wełniane towary, Gorbunow; Sudża 2950 rękodzielnicze wyroby, Kononienko dla Waksy; Moskwa tow. 131 cukiernicze wyroby T-wo Inem; Moskwa tow. M. Br. 74692 wata bawełniana, M. G. Mieszkow; Kuźnica S. p. W. 1284 wojłok, G. Najdus; Pernow 15070 korki, Br. Auster; Fellin 9583 wełniane towary, Rosental; Kowno 59815 zamki i żelazka do prasowania, Koweńskie Akc. T-wo metal. zakł., Br. Szmydt; Warszawa S. p. W. 135267 kakao, W. Szenberg dla L. Gutsze; Petersburg tow. 155324 i 155321 czekolada, Szarł Bowe; Ryga tow. 93893 trykotowe wyroby, M. Zylpert; Warszawa posp. 24289 smar maszynowy, R. Tszakert i S-ka, dla L. Lewińskiego; Zwrotny towar: Nikopol 25821 towar wełniany, z frachtu z dnia 21/IX 1905 r. za № 121729 Naczelnik stacji dla A. Ramke—M. Kaleckiego. Na st Łódź-Karolew: Odesa tow. 130970 korki, O. D. Aps i S-ka; Kielce 12482 wyroby bawełniane, Szejnfeld.

Jeżeli wyżej wyszczególnione towary nie będą przez odbiorców przyjęte w terminie 3 miesięcznym od dnia niniejszego ogłoszenia, to takowe będą sprzedane z głośnej licytacji na zasadzie § 40 i 90 Ogólnej Ustawy Rosyjskich dróg żelaznych. 420—3-1

ZARZĄD

Łódzkiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu

w Łodzi

Ogólne Zebranie

członków Towarzystwa na dzień 21 marca (3 kwietnia) r. b. w Sali Koncertowej przy ulicy Dzielnej 18, na godzinę 4 po południu.

Na tem zebraniu, bez względu na liczbę obecnych członków, rozpoznawane i decydowane będą te tylko przedmioty, które były przygotowane i ogłoszone na porządku dziennym niedoszedłego zebrania ogólnego, mianowicie:

1. Sprawozdanie i bilans za rok 1905.
2. Projekt podziału zysków za rok 1905.
3. Budżet wydatków na rok 1906, oraz wnioski Rady.
4. Wybory członków Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Zgodnie z § 34 Ustawy, na zebraniu mogą być obecni z prawem głosu członkowie, których 10% wniosków nie są mniejsze jak rb. 200.

Z pełnomocnictwem może każdy członek mieć 2 głosy; pełnomocnictwa te, podług § 35 Ustawy, powinny być przedstawione Zarządowi Towarzystwa przynajmniej 3 dni przed ogólnym zebraniem.

Bilety wejścia i sprawozdania wydawane będą zgłaszającym się członkom w lokalu Towarzystwa. 378-3-2

Skład instrumentów chirurgicznych

S. Erlich i A. Luxenburg

Warszawa, Sienna Nr. 9,

posiada na składzie sterylizatory, przyrządy bakteriologiczne, meble operacyjne, ochładzacz a umiowe na głowę, serce i krzyż,

oraz dostawa mikroskopów, akumulatorów, wszelkich aparatów elektrycznych, ortopedycznych znanych fabryk zagranicznych.

Wysyłka pocztą za zaliczeniem.

153-8 6

Przyjmuje się po możliwie niskich cenach

kafrowanie (karbowanie)

sukien, sukienek dziecińczych, oraz falban i t. d. Fasony na spódnice ostatniej mody udzielał swoje do kafrowania. Adres: ulica Szkolna dawniej Golca Nr. 7. Ofcyna P. Pal, mieszk. 38. Przyjmuje się również suknie do szycia bardzo tanio. 178 10-0

Do wynajęcia

2, 3, 4 i 5 pokoi z wszelkimi wygodami od 1 lipca 1906 r. Ulica Konstantynowska 51. 442-3-1

WIATRAK

z dwoma parami walców i kilka móg gruntu w całości lub oddzielnie w Dołach do wydzierzawienia. Blższa wiadomość u sekwestrata Adolfa Webera, szosa Brzezińska 3. 433-1-1

Tremo

czarne salonowe, akwaryum, bielizniarka, garnitur do sypialni, gzymsy do firanek, książki i różne drobnostki. Kostantynowska 30, m. 16, tylko od 3 do 8-jej. 436-3-1

ULICA PRZEJAZD Nr. 12.

Egzystująca od lat 14 w Łodzi

Pracownia haftów 1156 i znaczenia bielizny

D. MAZURKIEWICZOWEJ

ulica Przejazd № 12, m. 14, w podwórzu, w oficynie, II piętro.

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie na czas oznaczony, po możliwie niskich cenach.

Przyjmuje się uczennice.

ULICA PRZEJAZD Nr. 12.

Urobne ogłoszenia.

A.A. Osoba poszukuje przepisywania w języku polskim i rosyjskim. Oferty w Administracji „Rozwoju“ pod „Przepisywanie“. 172-d

Askanas, p. Adwokata Przys., Cegielniana 7. Sprawy sądowe. Porady prawne. Redakcja kontraktów, wszelkich aktów prawnych, próśb i podań do wszelkich władz. 693-3-3

B. Uczeń szkoły Handlowej, posiadający języki: polski, niemiecki i rosyjski, niemający sposobu do życia, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia w biurze, kantorze lub fabryce. Adres: Zgierz przez Łódź, Nowy Rynek nr. 159, M. Słupiński. 756-6-1

Do sprzedania pralnia. Aleksandryjska nr. 15. 733-3-2

Do przedania urządzenie sklepowe rzeźnicze oraz dwa blaty marmurowe około 8 łokci długości przydatne dla cukierni, rzeźnika i t. p. Widzewska 88, u fryzjera. 704-3-3

Garnitur mebli sprzedam tanio. Aleksandryjska 34 m. 1. 759-1-1

Kucharki, lokajów, pokojówki, nianki z dobrmi świadectwami poleca Kantor Służby, Piotrkowska 88. 745-5-2

Korzystny interes, firma wyrobiona sklep kolonialno-spożywczy oraz magiel z powodu zmiany interesu zaraz do sprzedania, warunki dogodne. Wiadomość ul. Benedykta nr. 41, Z. Krawczyński. 715-3-2

Maszyny do szycia Singera, używane sprzedam tanio. Kustrzyński, Aleksandryjska 34, róg Franciszkańskiej. 474-8ss-8

Młoda osoba poszukuje miejsca do wyrażenia w gospodarstwie, a także może się zająć dziećmi z szyciem. Oferty w adm. „Rozwoju“ pod lit. B. Z. 734-2-2

Maszynę do szycia pierścieniową sprzedam tanio, ulica Widzewska nr. 139 m. 25. 758-3-1

Maszyna do szycia oryginalna Singera pierścieniowa, prawie nowa, tanio do sprzedania. Przejazd 51, m. 28. 754-3cs1

Mieszkanie odpowiednie na piwiarnię lub na jaki inny interes, do wynajęcia zaraz lub od 1-go kwietnia. Rozwadowska nr. 10. 753-3-1

Magiel zaraz do sprzedania. Średnia nr. 70, m. 3. 750-3-1

Mamka ze świeżym pokarmem poszukuje miejsca. Zakątna nr. 65, m. 44. 752-3-1

Nauczycielki z wyższym i niższym wykształceniem otrzymują korzystne posady. Biuro Arlet, Łódź, Piotrkowska 92. 743-2-2

Ostrzeżenie. Weksel wystawiony przeze mnie w roku 1904/5 na sumę 226 rub., jest nie ważny. Leon Kołaczkowski. 746-3-2

Potrzebna ekspedyentka do sklepu cukierniczego. Szczegółowe oferty w adm. „Rozwoju“ „Nr. 9“. 747-2-2

Poszukuje się ucznia, władającego polskim, rosyjskim i niemieckim językiem z pięknym charakterem pisma. Ul. św. Andrzeja nr. 1, mieszk. 11. 751-3-1

Pralnia egzystująca 17 lat, zaraz do sprzedania. Wiadomość w Administracji „Rozwoju“. 755-3-1

Potrzebne zaraz podręczne. Piotrkowska 145, m. 25. 742-3-2

Potrzebne zdolne staniczarki i panny do okryć. Piotrkowska nr. 26, W. T. G. 739-2-2

Potrzebni czeladnicy krawleczy. Słowiańska nr. 3, róg Starozarzewskiej. 696-3-3

Potrzebne są zdolne staniczarki i uczennice zaraz. Ulica Widzewska 104, m. 25. 722-3 3

Potrzebne zdolne praczki i wykończarki, zaraz. Zawadzka 39, m. 2. 707-3pc2

Potrzebna pomocnica do sklepu monopolowego z kaucją. Szosa Rokicińska nr. 12, monopol, od 4 do 6-jej. 716-3-3

Potrzebna uczennica na posyłki Skwerowa nr. 22, m. 9. 723-2-2

Sprzedam łóżko z materacem i inne rzeczy. Benedykta nr. 43, stróż wskaze, od 3 do 8 w. 720-3sp 2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny w dobrym miejscu, egzystuje parę lat, z powodu śmierci w rodzinie zaraz sprzedam tanio. Wiadomość w Administracji „Rozwoju“. 760-3ps-1

Wynajem pianin i fortepianów. Łódź, Piotrkowska 131. Franciszek Jaśkiewicz. 7 2-3-3

Zameżna kobieta w średnim wieku, polka, szuka zajęcia jako gospodyni domu. Łaskawe oferty pod K. Pabianice do Administracji „Rozwoju“. 694-5-4

Zaginął paszport na imię Antoniego Kowalskiego, wydany z gminy Radogoszcz, pow. łódzkiego. 724-3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Józefa Zmudowskiego, wydany z fabryki Poznańskiego. 721-3-3

Zaginął kwit z lombardu Szymki-wicza, wydany za Nr. 4469, na imię Mojsze Szulc. 749-1

Zaginął paszport na imię Józefa Piaseckiego, wydany z gminy Karnoszewice. 757-3-1

Znaleziono obrączkę, 2 pierścienki złote, srebrny zegarek i portmonetkę. Odebrać można, Orla 14, m. 15, do 8-jej rano i od 9-jej wieczorem. 761-2-1

Zaginął ples Ponter maści białej, łąty brązowe. Łaskawy znalazca raczy się zgłosić na ul. Nawrot nr. 72, m. 5, za wynagrodzeniem. 741-3-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Stanisława Helka, wydany z fabryki Kesenberga. 735-3-2

1000 funtów masła solonego do sprzedania. Widzewska 70/14. 717 5-2

ZAKŁADY KARBORUNDOWE

Ces. Król. Uprzew. Austr. Laenderbanku w Wiedniu.

Karborundum i Elektryt,

najlepsze egzystujące środki do toczenia.

3—4 razy większa siła toczenia i około 3 razy dłuższa wytrzymałość, niż szmergel.

Wyroby **Karborundum** lub **Elektrytu**:
tarcze do toczenia do wszelkich celów, kółka, cylindry, fasony, pilniki, kamienie, płótno, papier, taśma, jak również w ziarnie i proszku.

Przedstawiciele **Hordliczka i Stamirowski, Łódź**, Piotrkowska Nr. 150. Telefon Nr. 386

WIKTOR BRATKOWSKI, Piotrkowska 89, poleca:

Skład wyrobów płóciennych i Magazyn Bielizny.

Wszelkie wyroby z fabryki **ŻYRARDÓW**.

Ceny podług cennika fabrycznego.

Bieliznę damską, męską i pościelową.

Koldry watowe własnego wyrobu wełniane i jedwabne. Wełniana wata, nowe desenie.

Kapy na łóżka wełniane i pikowe. 392-6-3

ELEGANCKIE
UBRANIA
MĘSKIE

GOTOWE
I NA
OBSTALUNEK.

EMIL SZMECHEL

Łódź, Piotrkowska 98.
Warszawa, Marszałkowska 130.

842

Zgubiono zegarek złoty kryty

z monogramem H. A. i brylancikami. Łaskawy znalazca za nagrodą złoży w Administracji „Rozwoju”. Przechodząc Piotrkowską Nowym Rynkiem do Karola. 427-3-2

Na przystępnych warunkach jest zaraz do sprzedania folwarczki Niemysłów,

przestrzeni 50 mórg ziemi pszennej, obsianej, z tych 10 mórg łąk, z budynkami, ogrodem owocowym, stawem, kościołem, szkołą, kancelaryą na miejscu. Gub. kaliska, powiat turecki, pocz. Uniejów. wieś Niemysłów, do W nej E. K. 414-2-2

Dwóch uczniów może się przyłączyć do grupy która będzie zdawała we wrześniu

Egzamin 4 ch klasowy;

kurs zacznie się od początku. Łaskawe oferty w Administracji „Rozwoju” sub. O. K. 44. 410-3-2

Poszukuję posady zarządzającego, kasyera, magazyniera, gospodarza lub temu podobne; jestem familijny, posiadam wykształcenie 4 klasowe, władam gruntownie językiem polskim, rosyjskim i niemieckim, obeznany jestem ze wszelkimi fabrycznymi, rządowymi i policyjnymi czynnościami, a także prowadzeniem ksiąg kantorowych; przez 10 lat prowadziłem własny interes i posiadam świadectwa poważnych firm, na żądanie kaucję i gwarancję. Łaskawe oferty proszę składać w adm. „Rozwoju” pod „Pracą”. 425-3-2

Hygiena zębów.

Znany ze swej dobroci i nagrodzony licznymi podziękowaniami

Elixir i Proszek do zębów

poleca Dentysta G. Gutzman, Promenada 27. Główny skład u L. Sptessa i Syna, Piotrkowska 107. 196c6

Wyprzedaje się

różne meble: szafy, kredens, gazomierz pięciopłomieniowy, lampy gazowe, serwis porcelanowy i t. p. sprzęty domowe. Nawrot nr. 2, m. 32, II piętro, róg Piotrkowskiej. 380-3ss-3

Potrzebny

energiczny „stadt-reisender”,

obeznany z branżą litograficzno-drukarską, znający miejscową klientelę, do zakładu litograficznego L. Krukowskiego. Piotrkowska 109. 422-2-2

Buchalter

znajac systematycznie prowadzenie ksiąg, obejmie administrację domu. Oferty proszę składać w Administracji „Rozwoju” pod „Administrator”. 269

Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne
Dr. St. LEWKOWICZ

Zachodnia № 33

(obok lombardu akcyjnego)

Dla panów od 8-11 r. i od 6-8 dla dam od g. 5-6. c 100
W niedziele i święta od 9-12 i od 3-6

Dr. Jelnicki

Przyjmuje chorych z chorobami wenerycznymi i skórnymi
8-10 5-7 1/2.

PIOTRKOWSKA 130. 1013-d-55

Dr. L. PRZEDBORSKI

przeprowadził się na

ulicę **WSCHODNIĄ** № 69

róg Dzielnej i

przyjmuje z chorobami gardła, krtani, nosa i uszu, od 9 do 11-ej przed poł. i od 4-7 popoł. 206-60-18

Dr. B. Mazel

Ewangelicka 5.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Przyjmuje: 9-11; 6-8. Panie 5-6.
W niedziele: 10-2. 237c30-26

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Przyjmuje od godz. 8-12 r. i od 6-8 w panie od 5-6 popoł. 1420-r-95

Ulica Południowa № 2.

Dr. O. Altenberger

Andrzeja 5

Choroby gardła, nosa i uszu

przyjmuje codziennie od 9-11 rano i od 5-7 po poł., w niedziele i święta od 9-11 r. 135-c-39

Powrócił

Dr. D. Helman

specjalista chorób

uszu, nosa, krtani i gardła
przyjmuje codziennie od 9 1/2-11 zrana i 4-7 popoł. **Mikofajewska 4** przy Dzielnej. 434-6-1

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.

Przyjmuje od godz. 8-9 rano i od 4-8 1/2, wieczorem. W niedziele i święta od g. 9 1/2, do 1 popołudniu. 507-d-271

Pracownia analityczno-lekarska
(chemiczno-bakteryologiczna)

Dr. M. Silberstroma

Cegielniana 25

Wszelkie analizy oraz badania bakteriologiczne do celów dyagnostyczno-lekarskich. 413-12-3

Powrócił

Dr. S. Kantor

Choroby skórne i weneryczne

Krótką ul. № 4

przyjmuje od 8-2 rano i 6-9 wiecz. 195c33
panie od 5-6 p p.

Dr. Mittelstaedt

Choroby wewnętrzne i nerwowe,
mieszka obecnie przy 1429
Piotrkowskiej № 200.

Przyjmuje od 8-9 1/2 r. i od 4 1/2-6 1/2, noc

Potrzebny

MAJSTER

tokarsko-ślusarski

do warsztatów mechanicznych fabryki maszyn w Łodzi.

Zgłoszenia piśmienne z opisem życia i odpisem świadectw należy przesłać pod adresem fabryki maszyn „J. Arku-szewski” w Łodzi. 386-3-3

POZNANIANKA.

Doskonały francuski, niemiecki i muzyka, poszukuje posady na wyjazd, demi place lub konwersacji na godziny. Udzielam początków tychże języków, oraz korepetycji uczniom szkoły handlowej. Oferty: „Rutyna” przyjmuje Admin. „Rozwoju”. 424

Polecamy

Mleko wyborowe

z dóbr Paprotnia i Walewice, z obor szczególnie wzorowo prowadzonych, sprzedajemy hurtem i detalicznie, jak również dla wygody Szanownej Klienteli, rozsyłamy po domach. Zarząd 385 3 3 dóbr Paprotnia i Walewice. **Mikofajewska 89 m. 8.**